

возмуцает - скорее, вызывает сочувствие. Таким образом, на женщину оказывается двойное давление. Если она расслабляется и дает волю чувствам, ее обвиняют в непрофессиональном, слишком "женском" стиле работы. Вынужденная жесткость также становится предметом нареканий.

С одной стороны, женщинам все же удается проникать в деловые сферы, а с другой, - возник целый слой женщин, которые не только живут на иждивении своих мужей, но даже и не пытаются вникнуть в то, чем занимаются их мужчины.

Настоящая женская элита появится лишь тогда, когда сами мужчины поймут, что приход женщин в политику и бизнес - неперемное условие того, чтобы эти сферы общественной деятельности приобрели, наконец более цивилизованный характер.

ВПЛИВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ НА РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНО-ВОЛЬОВОЇ СФЕРИ ОСОБИСТОСТІ

Доп. - Кулик О.В., СумДПУ ім. А. С. Макаренка
Наук. кер. - викл. Вертепова І.Ю.

Проблема розвитку емоційно-вольової сфери особистості розглядається рядом науковців, зокрема Ананьєвим Б.Г., Берном Е., Бехом І.Д., Ільїним Є.П., Роджерсом К., Рубінштейном С.Л., Узнадзе Д.Н., Чебикіним А.Я., Еріксоном Е., Якобсоном П.М. та ін.

Аналіз робіт вищезазначених науковців дозволяє нам зробити висновок, що емоційно-вольова регуляція діяльності представляє собою широке коло процесів узгодження цієї діяльності з умовами її здійснення та внутрішнім станом людини, її потребами, мотивами. Ефективність емоційно-вольової регуляції діяльності забезпечується високим рівнем розвитку вольових якостей людини, вмінням керувати поведінкою, стримувати почуття, контролювати настрої, здібністю приймати оперативні рішення, а також загальною тренуваністю в довільній саморегуляції різних процесів.

Продовжуючи досліджувати емоційно-вольову сферу особистості, ми виявили, що тривалі систематичні заняття спортивною діяльністю за програмою фізичного виховання по-різному відображаються на динаміці емоційно-вольової сфери студентів.

Встановлено, що взаємодія рухової та емоційно-вольової активності є невід'ємним компонентом розвитку сучасного студента. Відзначається, що при тривалому відвідуванні студентами занять з фізичної культури формуються емоційно-вольові якості, які необхідні у майбутній діяльності: наполегливість, рішучість, сміливість, витриманість, самоконтроль, емоційна стійкість.

На основі даних тверджень було проведено дослідження на базі Сумського державного педагогічного університету ім. А.С.Макаренка.

Групу досліджуваних склали студенти факультету фізичної культури, що навчаються за програмою підготовки спеціалістів з фізичного виховання, та студенти факультету педагогіки та практичної психології, що навчаються за загальною програмою занять з фізичної культури для ВНЗ. Загальна кількість досліджуваної групи становила 60 осіб.

Дослідження проводилося в два етапи:

1-й етап – проведення тестових методик до заняття фізичною культурою;

2-й етап – проведення тестових методик безпосередньо після заняття фізичною культурою.

Для дослідження впливу фізичної культури на емоційно-вольову сферу студентів були використані: методика дослідження емоційно-вольового образу „Я” студентів і особливостей їх особистості, методика діагностики емоційно-вольового стану особистості „САН”, методика „Діагностика мотивації особистості до успіху» Т. Елерса, „Оцінка емоційної зрілості особистості” А. Я. Чебикіна.

Нами було виявлено, що заняття фізичною культурою впливають на розвиток емоційно-вольової сфери студентів незалежно від виду діяльності та професійного вибору.

Насамперед спостерігається підвищення прагнення до покращення здоров'я на 21% у досліджуваній групі 1 (студенти факультету фізичного виховання) та на 18 % у групі 2 (студенти факультету педагогіки та практичної психології). Збільшується почуття радості на 17% , активності на 6% в обох групах. Покращується настрій на 27% в групі 1 та на 21,5 % у групі 2.

Заняття фізичною культурою також сприяють розвитку вольової сфери студентів. Про це свідчить зростання таких провів, як рішучість (на 15% в групі 1 та на 13% в групі 2), сміливість (на 13% та на 11% відповідно). Підвищується рівень самоконтролю на 8% і знижується рівень тривожності та прояви гніву на 18 % в обох групах.

Отже, досліджуючи вплив фізичного виховання на розвиток емоційно-вольової сфери студентів, ми прийшли до висновку, що активні заняття фізичною культурою позитивно впливають на розвиток як емоційної сфери, так і вольових якостей особистості.

ВПЛИВ ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА ПОВЕДІНКУ ПІДЛІТКІВ

Доп. - Щербак Ю.В., СумДПУ ім. А.С.Макаренка

Наук. кер. – викл. Єрмакова Н.О.

Підлітковий вік, як період підготовки до самостійного життя, формування життєвих цінностей та світогляду, утвердження особистісної значущості дуже сприятливий для будь – яких впливів. Особливо важливим є вплив телебачення як потужного носія інформації. Саме тому, що молоді люди світоглядно мобільні, вплив телебачення справляє найбільший ефект саме на молодь.

Доля суто розважального споживання телеінформації значна і супроводжується, як правило, неадекватним оцінюванням екранних творів, які задовольняють потребу школярів у психоемоційній розрядці. Високий ступінь ідентифікації глядачів із героями телеекрану часто виступає регулятором поведінки школярів, спостерігається некритичне ставлення до того, що відбувається у програмах, фільмах.[3]